

بیمارستان شهید مطهری مرودشت

تغذیه با لوله

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده : لیلا نام آور - سوپروایزر آموزش سلامت ، خدیجه دهقانیان - کارشناس پرستاری

تهیه شده : زمستان 1404

منبع : هند بوک آموزش به بیمار کانابو

تایید شده توسط : دکتر میثم لاری

متخصص داخلی

تغذیه با لوله

تغذیه با لوله یک حمایت تغذیه ای به منظور درمان و جلوگیری از سوء تغذیه است محصولات و تولیدات خاص تغذیه روده ای مرکب از فرمولهای استاندارد ، مورد استفاده قرار می گیرند و این مواد از طریق لوله وارد دستگاه گوارش می شود. یک لوله تغذیه معده یا یک لوله گاستروستومی ممکن است مورد استفاده باشد . لوله تغذیه ای معده از طریق سوراخ بینی (بینی - معدی) یا دهانی (دهانی - معدی) داخل معده قرارداده می شود . لوله گاستروستومی از طریق ایجاد یک سوراخ در معده گذاشته می شود . این نوع تغذیه برای بیمارانی که نیازمند حمایت های تغذیه ای طولانی مدت هستند ، استفاده می شود در این بیماران هضم دچار مشکل شده ولی جذب از راه روده به صورت عادی انجام میشود و گاهی به دلیل مشکل در بلع برای بیماران لوله تغذیه ای تعبیه می شود.

تغذیه هر 4 تا 6 ساعت با استفاده از سرنگ غذایی معمولا به میزان 300 تا 400 میلی لیتر به بیمار داده می شود .

تهیه غذا جهت استفاده از راه لوله از نظر مقدار، محتویات و طرز تهیه حتما باید بادستور کارشناس

تغذیه انجام شود ، که هم میتواند به صورت آماده نهیه شود و هم در منزل تهیه شود . در بیمارانی که دارای لوله گاستروستومی هستند ، باید پوست اطراف لوله روزانه مشاهده شده و به صورت خیلی ملایم با آب و صابون شسته شده و خشک گردد و نیازی به پانسمان اطراف آن ندارد جهت جلوگیری از انسداد لوله تغذیه ای مرتب بعد از غذا با 30 سی سی آب شسته شود.

توجهات لازم جهت تغذیه از راه لوله

- کسی که میخواهد به بیمار از راه لوله غذا بدهد، حتما دستها را قبل از هر بار تماس با بیمار با آب و صابون بشوید.
- بیمار در وضعیت نیمه نشسته قرار گیرد. (سر تخت باید 30 درجه بالا آورده شود که این عمل در حین تغذیه و یک ساعت پس از تغذیه است ، زیرا موجب پیشگیری از برگشت و آسپیراسیون مواد غذایی می شود)
- فیزیوتراپی سینه، چندسرفه و تخلیه ترشحات راه هوایی انجام شود تا پس از غذا دادن نیاز به تخلیه ترشحات راه هوایی نباشد و اگر ساکشن راه هوایی نیاز دارد، قبل از غذا دادن باید انجام شود.
- دهان کاملا تمیز شود. (بهداشت دهان در بیماران بسیار مهم می باشد و حداقل سه بار در روز باید انجام شود

- محل لوله باید چک شود. اگر اندازه لوله را میدانید ابتدای بینی همان مقدار از لوله که قبلاً بیرون بوده است هم اکنون نیز هست؟
- برای چک قرار گیری صحیح لوله در معده 5 تا 10 سی سی هوا را با سرنگ کشیده و آن را به انتهای لوله تغذیه وصل کنید و هوا را به درون لوله تزریق کنید و سپس محتویات را بکشید و به رنگ آن توجه کنید اگر زرد یا سبز باشد مکان لوله صحیح است و در صورتی که شیب به ترشحات تنفسی بود باید توسط پرستار یا پزشک محل لوله چک شود و صحت آن تایید گردد.
- **در صورتی که لوله وارد ریه شده باشد اگر به بیمار غذا بدهید با خطر مرگ مواجه می شود**
- قبل از غذا دادن مقدار غذای باقیمانده وعده قبل را چک کنید. برای این کار محتویات معده را با سرنگ تغذیه بکشید، در صورتی که بیش از نصف مقدار غذای وعده قبلی کشیده شد، آن وعده غذایی راندهید.

- غذا هم دما با دمای اتاق باشد. اگر غذا خیلی گرم یا سرد باشد باعث تغییر در میزان حرکات روده میشود و باعث درد شکم و اسهال می شود. برای هم دما کردن غذا با اتاق کافی است غذا 20 دقیقه قبل از استفاده از یخچال بیرون آورده شود.
- و قبل از استفاده از غذا آن را با قاشق خوب به هم بزنید.
- غذای تهیه شده را تا 24 ساعت می توانید در یخچال نگه دارید و بعد از 24 ساعت آن را دور بریزید و نباید بیش از 8 ساعت خارج از یخچال باشد.
- سرنگ را به انتهای لوله وصل کنید و قفل مسیروا باز کنید. 30 سی سی آب و سپس غذا را به آرامی به بیمار بدهید و در طول غذا دادن سرنگ را بالا (40 - 50 سانتی متر نگه دارید) تا غذا با کمک جاذبه زمین به سمت معده برود ، (اگر با سرعت بدهید باعث تهوع و استفراغ می گردد) ، پس از هر دفعه تغذیه یا تجویز دارو 50 تا 150 میلی لیتر آب با فشار به بیمار بدهید و سریع مسیر لوله را قفل کنید تا هوا وارد معده نشود.

- ورود هوا به معده باعث ایجاد نفخ می شود .
- به منظور تخلیه راحت تر معده به روده بیمار را 30 دقیقه بعد از غذا به پهلو راست قرار دهید
 - برای دادن دارو به بیمار از طریق لوله نیز به همین روش عمل کنید داروها را جدا جدا بدهید
 - داروها را با غذا مخلوط نکنید
 - قرصها را با هاون خوب پودر کنید و در 30 میلی لیتر آب حل کنید
 - تمامی وسایل تغذیه باید پس از استفاده با آب و مایع ظرفشویی تمیز شسته و سپس خشک شود. و لوله تغذیه با 50 میلی لیتر آب گرم قبل از تغذیه مجدد شستشو شود

علائم هشدار دهنده :

- در صورت علائم زیر به پزشک و پرستار گزارش کنید.
- تهوع - استفراغ - نفخ شکمی - کراپ شکمی - اسهال - علائم عفونت (تب - قرمزی ترشح - تورم - بوی بد) - خروج لوله - قرمزی و زخم در اطراف لوله
- اگر بیمار سرفه کند و یا وارد شوک شود تغذیه باید قطع شود و به اورژانس تماس گرفته شود.